

Ξενοφώντος Ελληνικά Βιβλίο 2, κεφ. 1, 30-32

Ερμηνευτικά σχόλια

- ✓ « **Θεόπομπον τόν Μιλήσιον ληστήν**»: η πειρατεία ήταν διαδεδομένη στην αρχαιότητα και μάλιστα σε ταραγμένες περιόδους.
- ✓ « **τήν δεξιάν χειρα αποκόπτειν των ζωγρηθέντων**»: Άλλες ιστορικές πηγές, όπως ο Πλούταρχος, αναφέρουν ότι οι Αθηναίοι είχαν αποφασίσει να κόψουν όχι το χέρι αλλά τον αντίχειρα του δεξιού χεριού, ώστε όσοι θα συλλαμβάνονταν αιχμάλωτοι να μην μπορούν να πιάσουν δόρυ αλλά να μπορούν να κρατούν το κουπί (ώστε να χρησιμοποιηθούν ως κωπηλάτες στα αθηναϊκά πλοία).
- ✓ « **Λυσάνδρος... απέσφαξεν** » : Χαρακτηριστική και απάνθρωπη είναι η τελευταία λέξη του κειμένου. Εκείνα που καταφαίνονται είναι δύο στοιχεία:
 - α) Ο πόλεμος, και μάλιστα ο εμφύλιος, οδηγεί τους εμπόλεμους σε πράξεις αγριότητας και αντεκδίκησης.
 - β) Εισάγεται, ίσως για πρώτη φορά, η λογική της σκληρής τιμωρίας για όσους, όπως ο Φιλοκλής, διέπραξαν εγκλήματα πολέμου.
- ✓ « **Αδείμαντος** »: Ο Αθηναίος στρατηγός Αδείμαντος γλίτωσε από το θάνατο. Κι αυτό, γιατί δεν είχε συμφωνήσει στο κόψιμο των χεριών. Φαίνεται πως η ανθρώπινη στάση του Αδείμαντου έκαμψε τη σκληρότητα των νικητών, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι Λακεδαιμόνιοι παίρνουν «άφεση» για το έγκλημα που διέπραξαν σε βάρος των Αθηναίων αιχμαλώτων, αφού στην ουσία έκαναν τα ίδια με αυτά για τα οποία κατηγορούσαν τους Αθηναίους.

Γραμματικά σχόλια

- ✓ **Απήγαγεν** : γ' ενικό πρόσωπο οριστικής αορίστου β' του ρήματος απάγω.
- ✓ **Αφικόμενος** : μετοχή αρσ. γεν. αορίστου β' του ρήματος αφικνούμαι.
- ✓ **Παθειν** : απαρέμφατο ενεργ. φωνής αορίστου β' του ρήματος πάσχω.

Εν. <u>άγω</u>	άγομαι	πάσχω
Παρατ. <u>ήγον</u>	ηγόμην	έπασχον
Μελλ. <u>άξω</u>	άξομαι αχθήσομαι	πείσομαι
Αορ. β' <u>ήγαγον</u>	ηγασόμην ήχθην	έπαθον
Παρακ. <u>ηχα αγήοχα</u>	ηγμαι	πέπονθα
Υπερσ. <u>ήχειν ηγηόχειν</u>	ήγμην	επεπόνθειν

Συντακτικά σχόλια

Μετοχές

- ✓ **Απαγγελουντα** : τελική, υποκείμενο Θεόπομπον
- ✓ **Αφικόμενος** : χρονική, υποκείμενο Θεόπομπος
- ✓ **Αθροίσας** : χρονική, υποκείμενο Λύσανδρος
- ✓ **Των ζωγρηθέντων** : επιθετική
- ✓ **Ερωτήσας** : χρονική, υποκείμενο Λύσανδρος
- ✓ **Αρξάμενος** : αιτιολογική, υποκείμενο ουτος

Προτάσεις

- ✓ **ος..... κατεκρήμνισε** : δευτερεύουσα αναφορική
- ✓ **τι.....παρανομειν** : πλάγια ερωτηματική ως αντικείμενο
- ✓ **ος.....απήγγειλε** : δευτερεύουσα αναφορική
- ✓ **ει.....ναυμαχία** : δευτερεύουσα υποθετική
- ✓ **α.....παρενομήκεσαν** : δευτερεύουσα αναφορική
- ✓ **ος.....διέφθειρεν** : δευτερεύουσα αναφορική
- ✓ **όσοι.....Αδειμάντου** : δευτερεύουσα αναφορική
- ✓ **ότι.....κατακρημνισειαν** : δευτερεύουσα ειδική ως επεξήγηση
- ✓ **ότι.....ψηφίσματος** : αιτιολογική

Ασκήσεις

1. Να γραφούν τα ουσιαστικά του κειμένου στην ίδια πτώση στον αντίθετο αριθμό.
2. Βουλεύεσθαι, αποκόπτειν : να γίνει χρονική αντικατάσταση.
3. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις :

- νεώριο =
- αρωγή =
- πομπός=
- γένος=
- συγκοπή=
- παράδοση=
- γκρεμός=
- δόγμα=
-

ΘΕΜΑ 131ο: Ξενοφώντος Έλληνικά, 2, 1, 30-32

α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α΄ στήλης με την ομόρριζή της στη Β΄ στήλη. Δύο λέξεις της Β΄ στήλης περισσεύουν.

Α΄ ΣΤΗΛΗ

1. αποκόπτειν
2. κατειργάσατο
3. κρατήσειαν
4. έπελάβετο
5. έδοξεν

Β΄ ΣΤΗΛΗ

- α) δόγμα
- β) εγκρατής
- γ) κατάληψη
- δ) δείγμα
- ε) διακοπή
- στ) εγκατάλειψη
- ζ) επεξεργασία

β) άπήγαγεν, κατακρημνισειαν, διέφθειρεν, έλέγετο, προδοῦναι: Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

άπήγαγεν =

κατακρημνισειαν =

διέφθειρεν =

έλέγετο =

προδοῦναι =